

RAPPORTERING

PROJEKTRAPPORT ENLIGT SJÄLVVÄRDERINGSMODELLEN

Datum: 2017-01-18

Projektbenämning PIMA - Personlig Inkludering Mot Arbete

Rapportering avser 2016-07-01 - 2016-12-31 (Delårsrapport 1)

Sammanfattning

Projektet PIMAs övergripande mål är att utveckla verksamheten och metoderna i Chance 2 Change, för att stärka unga vuxna, 18-25 år, i utanförskap på vägen mot arbete eller studier, för att skapa vinster för individen, omgivningen och samhället. PIMA kommer löpande under projekttiden utvärderas utifrån Samordningsförbundets självvärderingsmodell och detta är PIMAs första halvårsrapport som avser andra halvåret av 2016. Under projekttiden har utvärderingsföretaget Payoff i uppdrag att genomföra en lärande utvärdering och en samhällsekonomisk utvärdering av projektet PIMA.

Chance 2 Change är sedan den 1 januari 2016 är en permanent verksamhet placeras inom verksamhetsområdet Fritid och Förebyggande, Förvaltningen för Stöd, Fritid och Entreprenad, enheten Förebyggarcentrum.

Under Chance 2 Changes projektid framkom gång på gång vikten av att arbeta med att stötta unga tjejer i utanförskap. Under våren 2016 beslutades att göra en förstudie för ett utvecklingsprojekt – PIMA, med syfte att inventera och kartlägga behoven, avgränsa målgruppen och identifiera samverkanspartner. Förstudien visade att Chance 2 Change, genom projektet PIMA, hade goda förutsättningar att kunna utvecklas på ett sådant sätt att det fungerar för alla unga vuxna, 18-25 år, i utanförskap *oavsett kön*. Vidare konstaterades att andra verksamheter i och utanför stadens regi, såg ett behov av detta.

Projektet PIMA riktar sig till unga tjejer, 18-25 år, i utanförskap som har förutsättningar att, med stöd av verksamheten, komma ut i studier eller arbete inom sex månader. Syftet med projektet PIMA är att utveckla, prova och utvärdera metoder, så att Chance 2 Change ska nå och fungera för alla inom målgruppen oavsett kön.

I september startade PIMA med 9 tjejer, 5 tjejer är kvar med planeringen studier i januari 2017. Under december månad har rekrytering till grupp nr 2, med start i februari 2017, pågått och intresset har varit stort. Ryktet om att PIMA finns är igång och vår bedömning är att det finns ett stort behov av denna verksamhet. Tjejerna själva uppger att de saknat en verksamhet där de kan få hjälp och stöd för att komma vidare och där det finns vuxna som lyssnar på dem och deras behov.

För deltagarna – Projektets förutsättningar

Bakgrund

2010 startade Västerås stad en pilotverksamhet riktad till unga män, 18-25 år, i utanförskap i bostadsområdet Bäckby. I slutet av 2012 utvärderades verksamheten och det visade sig att det fanns behov att förändra och stärka upp projektet. Under 2013 startade Chance 2 Change 3.0 (C2C) enligt den nya inriktningen med stöd av Samordningsförbundet Västerås. Projektet vände sig ursprungligen till ungdomar i åldern 18-25 år, utanför eller i utkanten av samhället. En kartläggning kring tjejers utanförskap gjordes våren 2013. Då konstaterades att det finns ungefär lika många tjejer i utanförskap som killar, men att deras problematik ser annorlunda ut och att de inte uppfyller kriterierna för projektet C2C. I april 2013 beslutades att målgruppen för projektet endast skulle vara män 18-25 år. Styrgruppen ansåg att det var klokt att fatta beslutet att ändra målgruppen till bara killar. Metoden passade inte tjejer och det var svårt att hitta lämpliga tjejer som kunde delta utifrån hur målgruppens problematik definierats. Det ansågs heller inte lyckosamt att mixa killar och tjejer i den åldern och med den problematiken.

I slutrapporten för C2C och i alla delrapporter från utvärderingsföretaget Payoff har målgruppen unga kvinnor i utanförskap lyfts fram och i den senaste, delrapport 5, skriver Payoff att: ”En tydlig strategi angående hur Västerås stad ska arbeta med att stötta unga kvinnor i utanförskap bör tas fram...¹”

För att jobba med dessa frågor och göra C2C, som är en permanent verksamhet från 1/1 2016, till en verksamhet som fungerar för alla unga i utanförskap, enligt den ursprungliga målgruppsdefinitionen för C2C, så beslutades under våren 2016 att genomföra en förstudie för ett utvecklingsprojekt – PIMA, Personlig inkludering mot arbete. Syftet med förstudien var att inventera och kartlägga behoven, att avgränsa målgruppen, att identifiera samverkanspartners och samla erfarenheter och utifrån detta ta fram en evidensbaserad projektplan som också inrymmer plan för implementering samt samhällsekonomisk utvärdering.

Förstudien visar att C2C, genom projektet PIMA, har goda förutsättningar att kunna utvecklas på ett sådant sätt att det fungerar för alla unga vuxna, 18-25 år, i utanförskap *oavsett kön*. Vidare kan konstateras att andra verksamheter i och utanför stadens regi, ser ett behov av detta.

I C2C, och då också PIMA, är den övergripande idén att: Identifiera de viktigaste evidensbaserade riskfaktorerna för långvarigt normbrytande beteende och sätta in insatser som är utvecklade för att fokusera och motverka dessa riskfaktorer. Projektet identifierar också de viktigaste evidensbaserade skyddande faktorerna mot långvarigt normbrytande beteende och sätter in insatser som fokuserar på och kan stärka dessa faktorer². Generellt menar forskningen att riskfaktorerna för en kriminell utveckling ser relativt lika ut för pojkar och flickor³ och att det är samma risk- och skyddsfaktorer som insatser bör ta hänsyn till bland både flickor och pojkar. Samtidigt visar forskningen att de flickor som begår brott ofta har en annorlunda sammansatt problembild jämfört med unga manliga lagöverträdare. Bland annat visar forskningen att de flickor som åker fast för brott oftare än pojkar har svåra känslomässiga problem, exempelvis depression, posttraumatisk stressyndrom och självmordstankar samt att de oftare varit utsatta för fysiska, sexuella och känslomässiga övergrepp⁴.

Intervjuerna med olika verksamheter som har, eller kan tänkas ha, kontakt med tjejer inom målgruppen visar att det finns ett behov av verksamhet även för dem. Gemensamt för alla verksamheter är att de träffar tjejer med psykisk ohälsa. Utöver det berättar de också om tjejer med drogproblematik, sexuellt utnyttjande, våldsutövning och problematiska hemförhållanden. Verksamheterna ser att ett projekt som

---

¹ Lärande utvärdering av Chance 2 Change, delrapport 5 s.3

² Farrington & Welsh, 2007

³ Moffitt m.fl. 2001, Hoge och Robertson 2008

⁴ Zahn m.fl. 2009

PIMA skulle ha goda möjligheter att fungera bra för dessa tjejer. När tjejer som kan tänkas ingå i målgruppen intervjuas så beskriver de sina liv på ett sätt som samstämmer väl med bilden som verksamheterna ger. De berättar om dåliga familjeförhållanden, våld, sexuella övergrepp och alkohol/droganvändning från tidig ålder.

Målgruppsbeskrivning

Alla unga vuxna i utanförskap får inte bäst hjälp och stöd genom varken C2C eller PIMA och därför är det viktigt att definiera och avgränsa målgruppen på ett adekvat sätt. Målet är att de unga ska ta sig vidare till arbete eller studier inom en begränsad tidsperiod. Utifrån detta är målgruppen för PIMA, såväl som för C2C:

Unga vuxna, 18-25 år, i utanförskap som har förutsättningar att, med stöd av verksamheten, komma ut i studier eller arbete inom sex månader.

Den här definitionen innebär att vissa personer som söker sig till verksamheten kommer att nekas plats. Det kan till exempel handla om unga som har en psykisk ohälsa som kräver behandling eller ett pågående missbruk. När personer kommer till verksamheten och inte uppfyller definitionen så kommer de uppmanas att först komma till rätta med aktuellt problem och sedan är de välkomna att ansöka igen. Personalen hjälper i dessa fall till att slussa vidare till rätt instans. Detta gäller även för unga som bedöms klara av andra insatser inom ramen för den lokala överenskommelsen.

Rekrytering och urval av deltagare

Ett problem i C2C, som ledde till att målgruppen blev uteslutande unga män, var att det var svårt att nå ut till och attrahera unga kvinnor. För att lyckas med detta bättre den här gången var tanken att sprida information om verksamheten via media och andra verksamheter samt genom de nätverk C2C deltagare finns i. Under den tiden som förstudien pågick och killarna i C2C fick veta att PIMA var på gång, så har de tipsat tjejer om detta vilket resulterade i att tjejer själva har sökt upp verksamheten.

Tanken är nu att, precis som med C2C inledningsvis, börja med de tjejer där kontakt redan är etablerad, för att sedan växa i takt med att information om verksamheten sprids.

För deltagarna – Genomförande och process

Verksamheten startade sin första grupp, den 8/9-2016, med 9 tjejer och under hösten har ett flertal tjejer hört av sig och lämnat sitt intresse inför nästa gruppstart. Under december månad har intervjuer gjorts med 11 tjejer och 3 från den tidigare gruppen står kvar i kö inför nästa gruppstart. Den erfarenhet vi har från C2C är att de bästa referenserna och förespråkarna är deltagarna själva. En viktig framgångsfaktor är att alla deltar frivilligt och av eget intresse och därför är det viktigt att tjejerna kommit/sökt upp verksamheten och inte tvärtom. Även om tanken är att tjejerna ska komma ”av sig själva” så är givetvis informationsspridning och upplysning om verksamheten på olika sätt mycket viktig.

Urvalet görs med hjälp av en semistrukturerad intervju, där individens livsområden går igenom (bilaga 1). I det slutliga urvalet tas hänsyn till att deltagaren innefattas av målgruppsbeskrivningen, har motivation och förmåga att tillgodogöra sig projektet samt gruppammansättningen.

I intervjuerna med de som söker till PIMA framkommer att deras liv börjar gå snett i högstadiet/tidig tonår. De uppger att det var problem i skolan, problem i familjen/umgänge och mobbing som resulterade i att de hamnade i fel umgänge, började med självskadebeteende, började dricka alkohol och prova droger.

Urvalet görs med hjälp av en semistrukturerad intervju, där individens livsområden går igenom (bilaga 1). I det slutliga urvalet tas hänsyn till att deltagaren innefattas av målgruppsbeskrivningen, har motivation och förmåga att tillgodogöra sig projektet samt gruppammansättningen.

I intervjuerna med de som söker till PIMA framkommer att deras liv börjar gå snett i högstadiet/tidig tonår. De uppger att det var problem i skolan, problem i familjen/umgänge och mobbing som resulterade i att de hamnade i fel umgänge, började med självskadebeteende, började dricka alkohol och prova droger.

Ingen av deltagarna har fullständig gymnasiebehörighet och flertalet har ej godkända grundskolebetyg trots att de blivit intagna till gymnasiet. Några har gått i ”mindre” klasser med mer stöd under högstadiet pga att de setts som/varit stökiga.

Deltagarnas situation

Deltagarna saknar varaktiga, positiva relationer med vuxna och har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Några deltagare har haft timanställningar och sommarjobb men inga långvariga. Bedömningen var att deltagaren var i behov av det långsiktiga stöd och den särskilda anpassning av arbetsuppgifter som projektet erbjuder.

Flera av deltagarna kommer från trasiga familjeförhållanden och har redan kontakt med socialtjänsten och psykiatrin. Flera har erfarenheter av socialtjänst från sin uppväxt. Deltagarna berättar om skolgång som ej fungerat och alkohol/droganvändning.

Några deltagare är dömda för brott såsom ringa narkotikabrott och misshandel. De befinner sig i ett kriminellt umgänge och ansågs därför vara i riskzon för fortsatt utanförskap.

Deltagarna har grundläggande behov som ej är tillgodosedda - så som dygnsrytm, sömn, matvanor, träning, sociala färdigheter, hur samhället fungerar – skyldigheter och rättigheter. Några har en drogproblematik bakom sig, har ingen fast bostad och har dysfunktionella familjerelationer och relationer i övrigt. Varje individs behov är individuellt.

Aktiviteter

Steg 1 i projektprogrammet innehåller programverksamhet dagligen kl 9-13 där deltagarna arbetar med rutiner, motivation, gör en individuell handlingsplan, beteendeförändringar, social träning och samhällskunskap. Studiebesök genomförs i samhällsorienterande syfte och gäster bjuds in i verksamheten.

Grunden i arbetet är lösningsfokuserat förhållningssätt kombinerat med andra KBT baserade program. Viktigt är att vägledarna är flexibla och möter gruppens/individernas behov och förmåga att tillgodogöra sig projektet.

Arbetet sker i grupp och individuellt. Två dagar i veckan har deltagarna tränat på Fitness24, oftast tillsammans med vägledare.

Kostnaden för gymkort har projektet stått för.

Social träning är en stor del av verksamheten den första 6 månaderna. Deltagarna övar på socialt samspel, kontakter med myndighetspersoner, telefonsamtal etc.

Individuella mål/handlingsplan

Varje deltagare gör en handlingsplan där mål, aktiviteter, ansvar och uppföljning dokumenteras. (Bilaga 1)

Projektet använder ett enkelt sinnestämningsformulär som mäter deltagarnas mående genomförs vid projektstart och efter steg 1.

Individuella samtal planeras in med vägledare vid ca 1 tillfälle/vecka. Deltagarna behöver tid för att själva börja reflektera och prata utifrån sina egna behov.

Vid projektstarten drogtestas alla deltagare och deltagaren skall vara drogfri vid start. Därefter drogtestas deltagaren varje vecka. Även slumpvisa drogtestar genomförs vid misstanke.

Studiebesök

Vi har varit på studiebesök och även haft myndigheter/verksamheter hos oss på Växhuset. Gäster har bl a varit Mimer, Vuxenutbildningscenter, Arbetsförmedlingen och Politiker. Projektet har varit till Säter på studiebesök och även till Västerås konstmuseum/Västmanlandsläns museum, Karlsgatan 2.

För deltagarna – Resultat och effekter

Resultat

Sammanlagt har 9 deltagare varit inskrivna i projektet under perioden 2016-07-01 till 2016-12-31

- Till arbete 0
- Praktik 0
- Studier 5 st, börjar den 9/1-2017
- Avslutade 4 st (pga missbruk, dålig närvaro, bristande motivation)
- Dropouts 4 st (avslutade inom de 3 första månaderna)

Nio deltagare skrevs in i projektet i början av september och åtta deltagare registrerades i SUS. 8/9 deltagarna gav projektet tillåtelse att kontakta andra myndigheter för att samla in data avseende samhällskostnader det senaste året. En deltagare kom inte igång från start och avslutades innan hon gav tillåtelse till att registreras i SUS.

Tre deltagare har avslutats pga missbruk, bristande motivation och en deltagare då hon ej fick barnomsorg. De som avslutats har fått många chanser och varningar, men det var viktigt för projektets trovärdighet att de avslutades. Vid avslutet görs alltid en planering för hur deltagaren som avslutas skall komma vidare, det kan handla om att deltagaren behöver kontakta Missbruksmottagningen för sitt missbruk, ta kontakt med Psykiatrin för sitt mående eller socialtjänsten gällande ekonomi. Vägledare ställer alltid frågan om deltagaren vill att vi hjälper till i kontakten eller följer med på ett första möte. När en deltagare som avslutats gjort det vi kommit överens om och är redo så är de välkomna att söka igen när de kan visa att de är drogfria och är motiverade till att skapa en förändring.

Vår bedömning är projektet når avsedd målgrupp. I intervjuer och samtal med deltagarna i PIMA framkommer att de har tydliga kopplingar till deltagarna i C2C, som flickvän, syster eller kompis. Detta är vad som avsågs med projektets målgrupp.

Övergripande effektmål (kan ej mätas av ännu)

- 60 % av alla deltagare ska vara i arbete alt studier efter 18 månader i projektet.
- Återbetalningstiden för projektet är 18 månader, enl samhällsekonomiska beräkningar (typfall Payoff, Nyttosam).
- Förbättrad samverkan mellan myndigheter

Effektmål

- 90 % skall ha en tydlig handlingsplan riktad mot jobb eller studier efter de första 3 månaderna
- Av de fem deltagare som finns kvar i projektet har fem deltagare en handlingsplan riktad mot studier, med start januari 2017.

- 100 % av de som går in i projektet skall vara drogfria vid slutet av period 1.
- Alla fem deltagare klarar ett negativt drogtest och är redo för att gå in i fas 2.

- Närvaron skall vara 90 %
- Av de fem deltagare som är kvar i projektet har närvaron under perioden 8/9 - 31/12 -2016 varit 78 %

- 60 % skall vara i arbete eller studier (mäts efter varje gruppavslut)
- Ej relevant då projektet endast pågått i fyra månader (period 1)
- 100 % skall uppleva personlig utveckling vid varje perioduppföljning
- Resultat på sinnesstämningsformulär och skattningar visar att 100 % av deltagarna upplever personlig utveckling.
- 100 % skall uppleva ökat välbefinnande och trivsel vid varje perioduppföljning
- Resultat på sinnesstämningsformulär och skattningar visar att 100 % av deltagarna upplever ökat välbefinnande och trivsel.

Utifrån förstudien har ett antal indikatorer på individnivå lagts till:

- Fysisk hälsa
- Psykisk hälsa
- Ökad självkänsla
- Gymnasiekompetens
- Förbättrad anställningsbarhet

Dessa indikatorer är samtidigt tillagda i hela Chance 2 Change.

Vår bedömning är att de fem deltagare som är kvar i projektet kommer att vara redo för studier som är deras planering efter period 1.

Framgångsfaktorer

De viktigaste faktorerna som påverkat resultatet är:

- Lönen – Att deltagarna får ersättning via unga resurs är en viktig faktor, som utgör grund för att nå personerna. Deltagarna uppger att lönen ger dem känsla av självförsörjning och trygghet.
- Möjligheten att träffa deltagarna dagligen är en förutsättning för att skapa tillitsfulla relationer och förtroende.
- Att C2C killarna har hjälpt till att rekrytera tjejer i rätt målgrupp.
- Stor delaktighet bland deltagarna.
- Flexibilitet inom projektet ger möjlighet till individuella lösningar.
- Deltagarna har fått en meningsfull sysselsättning där de är efterfrågade. De finns en struktur och förväntningarna är tydliga och genomförbara. Vägledarna är tålmodiga, står kvar, lyssnar, sätter gränser och peppar.

Då deltagarna får ersättning via Västerås Stad finns inget övrigt bidragsberoende. En av deltagarna har kontakt med socialtjänsten gällande hennes boendesituation och hon har i januari fått boende genom socialtjänsten.

Några exempel på hur deltagarna har utvecklats personligen är t ex rutiner, bättre självkänsla och självförtroende, tar ansvar för sig själva, gladare, förbättrad relation till familjen och det viktigaste, de börjar tro på framtiden.

Deltagarna själva beskriver framgångsfaktorerna som;

- Lönen
- Få möjlighet att hitta sig själv, bli motiverade och få en andra chans
- Att känna trygghet och tillhörighet
- Att få hjälp med att hantera känslor och utvecklas
- Att ha fått rutiner och uppvisa drogfrihet

- Att känna sig sedda och lyssnade på
- Att få hjälp att rätta till det som blivit fel som tex studier, nätverk etc
- C2C är en bra grupp för utsatta tjejer som inte har blivit hörda av socialen eller polis.
- C2C personalen lyssnar och är empatiska och vill deltagarnas bästa. Man får en annan syn på livet och förtroende för vuxna .

En insats riktad till den här målgruppen förväntas påverka samhällets olika instanser såsom kommun, arbetsförmedling, försäkringskassan samt landstinget på kort och lång sikt, där samordningsvinster förväntas. Detta genom att flera av kommunens förvaltningar samverkar integrerat kring deltagarna med andra myndigheter och verksamheter, vilket ökar individens möjlighet till en tydlig progression mot ett bra liv med egen försörjning. Detta arbetssätt befäster kommunikationskanalerna och kommer att skapa bättre förutsättningar för att även ordinarie verksamheter som har beröring med målgruppen, finner gemensamma vägar att förebygga ett långt utanförskap.

Ett utvecklingsområde är insamlandet av data avseende den socioekonomiska utvärderingen. Vissa deltagarna har haft varaktiga myndighetskontakter medan andra deltagare inte haft någon myndighetskontakt alls, detta gör det svårt att ge en rättvis bild. Tillsammans med utvärderaren Payoff kommer en modell som passar projektets förutsättningar att tas fram.

För personalen – Projektets förutsättningar

Grundbemanningen i projektet är två personal som arbetar 75 % i projektet och övrig tid i ordinarie verksamhet samt projektledare som avsätter 50 % av tjänst i projektet. Under våren 2016 gjordes en rekrytering till projektet och planen var att rekrytera 2 personer under förutsättning att projektet skulle godkännas i samordningsförbundet. En ny medarbetare rekryterades och denne har inriktning behandlingsarbete för personer med missbruk och psykisk funktionsnedsättning. I rekryteringen fanns krav på erfarenhet från arbetsmarknadsinriktat arbete i den ena tjänsten, dock var vi tvungna att frånga detta krav då vi ej hade behöriga sökande med den kompetensen. Diskussion har förts och lösningen blev att ta hjälp av personal från den fasta verksamheten gällande arbetsmarknadsinriktat arbete och att personal på PIMA skall läras upp för att kunna arbeta arbetsmarknadsmässigt med stöd av utsedd kontaktperson från arbetsförmedlingen. Resultatet blev att en personal från Chance2change verksamheten gick över i projektet. Den personalen har erfarenhet av uppsökande arbete och behandlingsarbete med unga vuxna.

Personal har rekryterats med stor omsorg och stor vikt har lagts vid personlig lämplighet, att de har en tro på att de här tjejerna ska lyckas och erfarenhet av att arbeta med målgruppen.

Uppsatta kompetenskrav är högskoleutbildning till beteendevetare eller annan likvärdig utbildning/erfarenhet. Övriga krav är kunskap av att arbeta med stödjande processer och självhjälpsstrategier, av att leda grupper samt goda kunskaper om gruppprocesser. I övriga krav fanns även erfarenhet av arbetsmarknadsinriktat arbete, något vi i denna rekrytering fick avstå ifrån utifrån ansökningar.

Två kvinnor är anställda i projektet.

Ett utbyte av personal mellan den fasta verksamheten och projektet finns för att tillgodose den kompetens som finns i hela personalgruppen inom C2C. Vi ser dessutom stora vinster av att personal skall kunna vara på båda ställena, det gör verksamheten mindre skör, personalens känsla av att vara ett team ökar men framför är det viktigt att deltagarna träffar både manlig och kvinnlig personal. Det finns ett stereotypiskt synsätt på vad som är manligt och kvinnligt i de här grupperna av unga vuxna och det är något personalgruppen arbetar kontinuerligt med både i grupp med deltagarna men även hur vi som personal arbetar och är som personer.

För personalen – Genomförande och process

Under hösten har en medarbetare valt att inte förlänga sin projektanställning och en ny medarbetare är rekryterad under december. Hon har erfarenhet av målgruppen, har senast arbetat som jobbcoach och handledare och innan det startat upp ett projekt med socialt företagande i Sala kommun. Hon är pedagog och beteendevetare och har erfarenhet av projektarbete och arbetsmarknadsinriktat arbete.

Rekryteringen har genomförts av personal, projektledare och enhetschef med stöd av stadens Rekryteringscenter.

Projektgruppen har arbetsgruppträffar varannan vecka tillsammans med C2C fasta verksamhet, då även enhetschef medverkar. Varje vecka har projektgruppen morgonmöte med projektledare då planering för veckan går igenom och andra frågor tas upp. Varje fredag har projektgrupp och fast verksamhet avstämningmöte med projektledare. Under det mötet utvärderas veckan som varit, frågeställningar tas upp och det ger personalen en chans att träffas och göra planeringar tillsammans.

Personalgruppen skall ha kontinuerlig handledning var tredje vecka dock har detta varit svårt då vi under hösten bytt handledare. Under hösten har vi provat två olika handledare och från januari 2017 kommer vi ha kontinuerligt handledning var tredje vecka.Handledning är ett viktigt stöd i arbetet med deltagarna och en ventil där dilemman kan lyftas och ventileras.

Personalen har goda förutsättningar att påverka projektets utveckling, dels via projektledare men även närhet till enhetschef och via medverkan i projektets styrgrupp.

Förutsättningarna för lärande är goda, då arbetsgruppen är liten, men sammansatt med olika kompetenser, personligheter och det finns möjligheter att prata igenom saker dagligen. Alla har avgränsat ansvar, men viljan och förmågan att samarbeta i arbetsgruppen är mycket god.

Ett arbete har gjorts under hösten med syfte att skapa ett mer effektivt team för den fasta verksamheten och projektet med gemensamma mål, gemensamma värderingar och förhållningssätt. Detta kändes viktigt då den fasta verksamheten förstärktes och projektet är så nytt. Under 2017 kommer verksamheterna fokusera extra på jämställdhet.

Samordningsförbundets mallar för kontinuerlig utvärdering används. Personalen i projektgruppen har daglig avstämning och planering i verksamheten.

Kompetensutveckling

Under hösten har en personal utbildats i lösningsfokuserat arbetssätt tillsammans med personal från Västerås stad.

Samverkan

Det finns nära samverkan med arbetsförmedlingen kring eventuella anställningar och stödformer för deltagarna. Möjlighet till planering av arbetsträning i AMAs verksamhet finns och används vid behov. Vidare sköter AMA administrationen kring deltagarnas ersättning. Projektet har en utsedd kontaktperson på Vuxenutbildningscentrum. En gång/månad rapporterar C2C enligt den lokala överenskommelsen för ungdomar till arbetsförmedlingen.

Hinder i arbetsprocessen

Under hösten har personalgruppen i C2C fasta verksamhet utökats med 2 tjänster, detta har medfört att utbytet av personal mellan den fasta verksamheten och projektet ej varit optimalt då den nya

personalen behövde introduceras in i arbetet på Chance 2 Change. Vidare har detta medfört att projektledare ej kunnat vara i projektet så mycket som var planerat.

Ett hinder i arbetsprocessen har varit den bristfälliga kontakten med landstingen och psykiatrin. Det finns även i PIMA precis som i C2C ett stort behov av en kontakt in till psykiatrin. Flera av deltagarna i PIMA mår psykiskt dåligt och en upparbetad kontakt med psykiatrin hade underlättat detta problem.

För personalen – Resultat och effekter

Personalgruppens sammansättning har varit en viktig förutsättning och styrka i projektet. Rutiner och arbetssätt förändras kontinuerligt och arbetas fram genom gemensamma diskussioner i personalgruppen. En naturlig uppdelning arbetsuppgifter och ansvarsområden har utkristalliserats och varit självklara, men det är också viktigt att all personal har kunskap om varandras arbetsområden. Medarbetarna har kompletterat varandra på ett bra sätt.

Projektet samordnar individernas insatser mot arbete eller studier, vilket ger deltagarna energi att fokusera på sitt förändringsarbete. Resultatet blir att myndigheterna samverkar runt individens behov och deltagaren får möjlighet att träna på att sköta detta själv på sikt. Tidigare har deltagarna inte klarat detta på egen hand, utan kommer ofta i konflikt, då de har mycket låg uthållighet och brist på sociala färdigheter.

Då all personal nu har en grundutbildning i lösningsfokuserat arbetssätt kommer detta att synas ytterligare i det dagliga arbetet framöver.

För organisationen – Projektets förutsättningar

Projektet är organiserat av Förebyggarcentrum, inom verksamhetsområdet Fritid och förebyggande. Projektet ägs av verksamhetschefen för Fritid och förebyggande, som även leder styrgruppens arbete. Styrgruppen består av Västerås Stad, Arbetsförmedlingen, Landstinget Västmanland, Frivårdsmyndigheten och Polismyndigheten i Västmanland. Adjungerade är samordnaren för Samordningsförbundet Västerås och projektledaren. Fler personer kan adjungeras in vid behov. De som sitter i styrgruppen ska också ha beslutsmandat. Om någon ersättare deltar måste även den personen få mandat att fatta beslut.

Styrgruppen och dess roll

Styrgruppen består av representanter från organisationer som ska ta emot projektresultatet, är resursägare till resurser i projektet samt har beställt/ansökt om projektet. Styrgruppen består av Västerås Stad (beställare/strateg från barn och utbildningsförvaltningen och sociala nämndernas förvaltning, verksamhetschefer för AMA arbetsmarknad och Fritid och Förebyggande samt enhetschef Förebyggarcentrum), Arbetsförmedlingen, Landstinget Västmanland, Frivårdsmyndigheten och Polismyndigheten i Västmanland. Adjungerade är samordnaren för Samordningsförbundet Västerås, projektledaren och personal från projektet. Fler personer kan adjungeras in vid behov. De som sitter i styrgruppen ska också ha beslutsmandat. Om någon ersättare deltar måste även den personen få mandat att fatta beslut.

Styrgruppen ansvarar för:

- Uppföljning utifrån projektets syfte och mål.
- Att fatta beslut
- Prioritera verksamheter och aktiviteter av övergripande karaktär

Payoff är utvärderare till projektet med uppdrag att genomföra en lärande såväl som samhällsekonomisk utvärdering. Syftet med den lärande utvärderingen är att skapa förutsättningar för hållbara resultat samt synliggöra vad som lett fram till resultaten.

Syftet med den samhällsekonomiska utvärderingen är att synliggöra de ekonomiska effekterna för samhället totalt, respektive myndighets/organisations ansvarsområde och för deltagarna. Den socioekonomiska analysen skall fokusera på hur projektet styrts, samverkat, organiserats, hur resurser nyttjats, vilka värdegrunder och synsätt som tillämpats.

För organisationen – Genomförande och process

I styrgruppen finns Landstinget Västmanland med, dock har dessa ej närvarat vare sig vid styrgruppsmöte eller processdag. Vi försöker fortfarande få fram vem från landstinget som kan och har möjlighet att närvara. Utifrån projektet är landstingets närvaro viktig då deltagarnas psykiska mående är en stor del av deras problem.

Under hösten har ett styrgruppsmöte genomförts. Engagemanget och viljan att projektet ska lyckas är stor.

Samverkan med ordinarie verksamheter fungerar mycket bra. Praktiska frågor löses och viljan att bidra till projektet finns i styrgruppen och arbetsgruppen. Projektet avlastar ordinarie verksamheter i den meningen att om de skulle jobba med deltagarna i ordinarie verksamhet, skulle det kräva stora resurser kring var och en av deltagarna. Rutiner och överenskommelser har gjorts för att säkerställa samverkan över tid.

Projektet fick tillgång till lokal i Växhuset den 15 augusti och har ställts i ordning för att fungera för verksamheten. Lokalen består av ett större rum med pentry för gruppverksamheten, ett litet kontor för personalen samt att projektet har tillgång till ett mindre grupprum/samtalsrum som samnyttjas med annan verksamhet i Förebyggarcentrum.

Lokalerna måste vara ändamålsenliga för projektet och Växhuset är en bra plats med ett centralt läge. Önskvärt hade dock varit att projekt och den fasta verksamheten befann sig i samma hus, något som hade underlättat för personalgruppen att samarbeta i vardagen.

PIMA har inbokade möten med personal från Arbetsförmedlingen varannan vecka. Samarbetet med AMA arbetsmarknad sker regelbundet varannan vecka på ordinarie samverkansmöte där projektledare och AMA diskuterar både PIMA och övriga C2C. Där har praktiska frågor lyfts och arbetats med som rör deltagarna. Dessa möten är viktiga då vi snabbt kan lösa diverse problem och det är ett sammanhang där vi kan prata om deltagarna och deras enskilda planering.

Under början av C2C projektetid bestod arbetsgruppen av flera verksamheter dock upplevdes detta svårt då vi hamnade i ett läge då vi ej kunde prata om deltagarna individuellt utan i övergripande karaktär. Beslut togs då att verksamheten skulle fortsätta träffa Arbetsförmedlingen och AMA varannan vecka och vid behov bjuda in andra verksamheter.

Vid kontakt med andra myndigheter fungerar vägledarna som ett stöd till deltagarna då detta efterfrågas.

Förändringar utanför projektet

Det finns stort intresse och många frågor från verksamheter, kollegor, organisationer och politiker kring C2C/PIMA. Av projekttiden med C2C har vi lärt oss hur viktigt det är att informera om verksamheten då det fanns en viss misstro mot att C2C projektet skulle lyckas med individer som så många andra inte har lyckats med.

Information om projektet har lämnats till nedanstående verksamheter:

- Spridningskonferens gällande C2C med ett 70 tal besökare från spridda verksamheter. Vid detta tillfälle informerades också om PIMA.
- Arbetsförmedlingen
- Folkhögskolan Köping
- Socialtjänst – unga vuxna
- Fenix – individuellt alternativ med utökat stöd för elever i gymnasieskolan Västerås.
- Ordföranden i Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden samt Individ och familjenämnden tillika ledamöter i samordningsförbundets styrelse har besökt PIMA.
- Direktören för Stöd, fritid och entreprenad har fått information om hela C2C och besökt verksamheten som arbetar med killarna.

Att informera om verksamheten och projektet är en viktig framgångsfaktor. En kommunikationsplan kommer att tas fram.

För organisationen – Resultat och effekter

Ett hinder i arbetsprocessen har varit den bristfälliga kontakten med landstingen och psykiatrin. Det finns även i PIMA precis som i C2C ett stort behov av en kontakt in till psykiatrin. Flera av deltagarna i PIMA mår psykiskt dåligt och en upparbetad kontakt med psykiatrin hade underlättat detta problem.

Eftersom målgruppen har en komplex problembild ställs extra höga krav på aktörerna, eftersom deltagarna inte alltid passar in i den struktur och de regelverk som de olika aktörerna/ myndigheterna vanligtvis arbetar efter. En förutsättning för goda resultat blir därför att hitta former för att minimera glappen mellan aktörerna när de tillsammans ska stötta deltagarens utvecklingsprocess. Projektet har lagt ner stor möda i både den operativa verksamheten och i styrgruppen på att få denna samverkan att fungera. Erfarenheter från C2C är att kontaktytorna bör och kan bibehållas när projektiden avslutats. Projektet är också delaktiga i och följer Samordningsförbundets arbete med ”integrerad samverkan”, då vi ser ett fortsatt behov av kontinuerlig samverkan kring deltagarna även efter projektets avslut.

Genom styrgruppens och arbetsgruppens sammansättning så pågår det ett kontinuerligt lärande för alla parter. Projektet sprider också information och håller närstående verksamheter uppdaterade genom informationsträffar. Projektet har besökt olika verksamheter, så väl som tagit emot intresserade gäster.

En implementeringsplan har presenterats för Utbildnings och Arbetsmarknadsnämnden. Beslut om implementering fattas av Utbildnings och Arbetsmarknadsnämnden under våren 2018. Projektet omfattas efter implementering av den lokala överenskommelsen mellan Västerås Stad, Arbetsförmedlingen m.fl. Västerås Stad avser, om projektet visar bra resultat, att implementera det i ordinarie verksamhet fr.o.m. januari 2019. Projektet kommer då att finnas med i budgetarbetet fr.o.m. våren 2018. Det övergripande målet med implementering av PIMA är att det ska integreras med C2C i en verksamhet som inte exkluderar någon ung människa som riskerar att hamna i utanförskap.

Budget och utfall tom dec 2016:

	Beslut totalt*	Tidigare godkända kost.*	Periodens kostnader	Verifikat nummer	Akkumulerat (ifylls automatiskt)	Återstår
Egen personal	2 665 000	126 881 kr	311 533 kr		438 414 kr	2 226 586
Externa tjänster	220 000		26 500 kr		26 500 kr	193 500
Lokaler o IT	750 000	2 074 kr	19 632 kr		21 706 kr	728 294
Övriga kostnader	750 000	109 157 kr	73 613 kr		182 770 kr	567 230
S:a bokförda kostnader	4 385 000	238 112 kr	431 278 kr		669 390 kr	3 715 610

Projektet har under första verksamhets halvåret haft mindre kostnader än budgeterat: **235 610 kr**. Detta beror främst på mindre personalkostnader i uppstartsfasen, kontinuerlig handledning har ej kommit igång och att projektet väntat på att stadens upphandling av utvärderingstjänster skulle bli klar.

Datum
Underskrift

.....
Maria Authén
Projektledare

Chance 2 Change

Namn:

Personnummer:

Adress:

Telefonnummer:

Postort/ort:

Social situation

Vilka förväntningar har du på tiden i C2C?

Vad behöver du stöd/hjälp med?(skalfråga 1-10 gäller synen på sin egen situation)

Hur skulle din situation se ut om den var som du önskar?

Steg på vägen?

Gemensamt mål?

Myndighetskontakter

Familj

Gift/sambo/barn

Ekonomi

Hur försörjer du dig?

Inkomster/skulder

Boende

Boendesituationen, vilken form av kontrakt.

Sociala relationer/fritid

Nätverk. Viktiga personer, nära vänner.

Fritiden?

Droger/Missbruk

Kriminalitet

Domar

Kommande rättegång

Skola/Arbete

(Skalfråga 1-10, din syn på din situation när det gäller skola/arbete)

Utbildningsnivå

Arbetserfarenheter; anställning/praktik

Språkkunskaper

Körkort

Truckkort

Inskrivnen AF/Handläggare

Hälsa, Psykisk/Fysisk

(Skalfråga 1-10, din syn på din psykiska/fysiska hälsa)

Sömn, dygnsrytm

Ev diagnos

Känsla av att kunna påverka sitt liv

Känsla av att kunna påverka sitt mående/hälsotillstånd

Känner hoppfullhet/tillförsikt inför framtiden

Kontakt med sjukvård, ev medicinering

STYRKOR/MÖJLIGHETER

HINDER PÅ VÄGEN

ÖVRIGT